

padech, kde si počínal s obzvláštní záłudností nebo rafinovaností a páše urážku způsobem tak zástřeným, by jeho osobnost zůstala pokud lze utajena, byl na tom lépe, než pachatel, který se dopustil urážky zcela otevřeně, takže k jeho vypátrání nebylo třeba dalšího šetření. Nelze pominouti, že v některých choulostivých případech, na příklad při napjatém poměru mezi stranami, bude takové opatrné a neosobní úpravy stíhacího návrhu zapotřebí již proto, by bylo zabráněno případné protižalobě podle § 487 tr. zák. pro lehkomyšlné obviňování z přečinu proti bezpečnosti cti. O případ této povahy šlo právě v souzené trestní věci, v níž podle obsahu trestního oznámení bylo soukromým obžalobcům jen známo, že někteří členové rodiny N-ovy proti nim nepřátelsky vystupují, že závadný hano-pis byl psán na psacím stroji firmy N., ale nebylo známo, kterou z několika osob v úvahu přicházejících byl na tomto stroji psán. Za tohoto skutkového stavu vyhověli soukromí obžalobci plně požadavkům § 530 tr. zák., označivše v trestním oznámení přesně trestný skutek a sdělivše soudu jména několika osob — mezi nimi i Štěpána N-a —, v jejichž okruhu sluší podle pŕtahů v oznámení uvedených hledati pachatele nebo více pachatelů, o jichž stíhání žádají. Tímto projevem, nepřipouštějícím pochybnosti o věcném a osobním rozsahu směru stíhacího návrhu, zamezili soukromí obžalobci subjektivní propadnutí § 530 tr. zák. i ohledně Štěpána N-a, třebaže původní stíhací návrh nezněl výslovně a individuálně na jeho potrestání. Bylo-li takto žalobní právo uplatňováno včas a řádně, nebylo třeba, by za vyšetřování byl učiněn ještě další návrh na stíhání určitých osob, proti nimž byly beztak předsevzaty úkony trestního stíhání, najmě zodpovědným jich výsledkem; stačilo, když soukromí obžalobci pak po stránce procesuální vyhověli včas výzvě podle § 112/2 tr. ř. a podali ve 14 denní lhůtě tohoto § obžalovací spis na určitého pachatele, Štěpána N-a.

K vůli úplnosti budiž ještě připomenuto, že při tomto právním nazírání netřeba se obávati toho, že by snad povšechnou úpravou stíhacího návrhu proti neznámým pachatelům mohlo býti nad míru protahováno trestní řízení podle libovůle soukromého žalobce; jest si uvědomiti, že takovému pokusu brání předpis § 531 tr. zák. tím, že nastane objektivní promlčení, nebyla-li před uplynutím lhůt v § 532 tr. zák. uvedených vydána na určitou osobu obsílka jakožto na obviněného. Ostatně jest v moci soudu, by prostředky trestním řádem mu k použití danými — § 112/2 tr. ř. — zabránil zbytečným průtahům. Toto nazírání neodporuje ani dosavadní judikatuře, pokdu vyslovuje, že šestinedělní lhůta § 530 tr. zák. k podání soukromé obžaloby počíná, když se obžalobce dověděl o trestném činu i o osobě pachatelově; vždyť touto judikaturou stanoví se ve prospěch soukromého obžalobce jen nejzašší lhůta, do kdy nejpozději musí podán býti soukromý návrh stíhací; určuje se tedy povinnost soukromého obžalobce, což však nevylučuje, by použil práva § 530 tr. zák. mu propůjčeného, zažalovati pro čin i v období dřívějším.

Čís. 4361.

»Osobami služebnými« ve smyslu § 176 II b) tr. zák. není jen čeled', nýbrž i jiné osoby, pověřené služebními výkony, které nejsou převahou

rázu intelektuelního a nepředpokládají vyšší, najmě vědecké průpravy, ať přísluší k domácnosti zaměstnavatele čili nic.

Domovník není nádenníkem ve smyslu § 176 II c) tr. zák., ovšem ale osobou služebnou po rozumu § 176 II b) tr. zák.

(Rozh. ze dne 29. ledna 1932, Zm I 262/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 18. února 1931, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 174 II c), 176 II c) tr. zák. v doslovu zákona čís. 31/1929 sb. z. a n. a zároveň opravil v rozsudečné větě kvalifikaci podle § 176 II c), na kvalifikaci podle § 176 II b) tr. zák. V otázce, o niž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h .

Zmateční stížnost namítá, že domovnice, již byla v době krádeží stěžovatelka u vlastníka kradených věcí, není nádennicí, tím méně učednicí nebo živnostnicí zaměstnavatele ve smyslu § 176 II c) tr. zák. S námitkou tou je stížnost v právu, najmě any náležejí domovníkům podle § 1 zákona z 30. ledna 1920, čís. 82 Sb. z. a n. kromě různých ručních prací i jiné práce týkající se správy domu, a ano je i rozvázání domovnického poměru v § 10 cit. zákona zvláště upraveno způsobem u nádenníků neobvyklým. Přes to nemůže míti stížnost jiný úspěch než opravu dotčené části rozsudečné věty. Jdeť u domovníků (domovnic) o lidi služebné po rozumu § 176 II b) tr. zák., jimiž není jen čeledě, nýbrž i jiné osoby, pověřené služebními výkony, které nejsou převahou rázu intelektuelního a nepředpokládají vyšší, najmě vědecké průpravy (rozhodnutí č. 1689 sb. n. s.; srovnej i rozhodnutí č. 1083, 3648 víd. úř. sb.), ať patří k domácnosti zaměstnavatele či nic (rozh. čís. 167 Sb. n. s.; srovnej i rozh. č. 241, 1083 víd. úř. sb.). Rozhodným pro poměr předpokládaný § 176 II. b) tr. zák. jest jen, že dává služebné osobě (zvýšenou) příležitost k páchání krádeží na zaměstnavateli, čemuž tak bylo i u stěžovatelky, která měla z důvodu domovnictví byt v domě, v němž v noci kradla, a zakládá zvláštní závazek k poctivosti, jehož porušení činí podle povšechné zásady § 43 tr. zák. zločin větším a trestuhodnějším, najmě když krádežím domovníků v domě svěřeném jejich správě nelze zabrániti opatrností, která stačí proti jiným zlodějům.

Čís. 4362.

Přechinu podle § 3 odst. (3) zák. čís. 178/1924 mohou se dopustiti i jiné osoby než veřejní činitelé po rozumu § 6 cit. zák.

Nezáleží na tom, že ani nedošlo k působení (k uplatňování vlivu) pachatele (§ 3 odst. 3 zák. o úplatkářství) na veřejné činitele; stačí, že to bylo podplácejícím předpokládáno, zamýšleno, najmě podplácenou osobou výslovně nebo konkludentně slíbeno, třebaž pak nedošlo k uskutečnění slibu.